Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	1402805
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2024 - 29
Portefeuillehouder	G. van Voorden	Datum	18 april 2024
Informatie bij	Hinke Stallen	Tel. nr.	14035

Onderwerp
Uitvoeringsagenda vrijwillige inzet 2024-2030

Kernboodschap
Burgemeester en wethouders hebben besloten de uitvoeringsagenda Vrijwillige Inzet 2024-2030 vast te stellen. Het versterken van vrijwilligers en vrijwillige inzet is een speerpunt in de op 6 december 2023 vastgestelde Beleidsagenda Wmo-Samenleving 2024-2030.

Aanleiding
In Hilversum streven we met elkaar naar een stad voor iedereen en waar iedereen zich thuis voelt. Inwoners voelen zich met elkaar verbonden, zorgen voor elkaar en kijken naar elkaar om. Vrijwilligers vormen hierin het sociaal kapitaal. Vrijwillige en actieve inwoners dragen bij aan sociale verbinding in de wijk en de stad. Dankzij de inzet van vrijwilligers wordt een breed scala aan maatschappelijke, culturele en sportactiviteiten mogelijk gemaakt en het maakt de leefomgeving voor onze inwoners prettiger.

Ondanks de vele mogelijkheden om iets voor een ander te doen, zien we toch dat er een tekort is aan vrijwilligers. De vraag naar vrijwilligers neemt ook nog eens toe. We zien dat het aantal vrijwilligers in Hilversum achter blijft. In Hilversum zetten 23.2% van de inwoners zich vrijwillig in. Dit percentage ligt lager in vergelijking met het landelijk een regionaal beeld (GGD regio Vechtstreek). Daarnaast wordt de vraag naar vrijwilligers steeds groter en geven organisaties aan een tekort aan vrijwilligers te hebben. Daar moeten we wat aan doen. De gemeente wil vrijwilligers én de vrijwilligersorganisaties ondersteunen. We bieden de randvoorwaarden aan vrijwilligers om zich enthousiast in te zetten en nemen drempels weg om actief te worden.

Consequenties
We zetten de komende jaren in op het versterken van vrijwilligers en vrijwilligers organisaties. We doen dit door acties te verbinden aan vier speerpunten: Stimuleren, Matchen, Ondersteunen en Waarderen van onze vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties.
De voortgang van de uitvoeringsagenda wordt onder andere gemonitord door middel van de indicatoren die behoren bij de gemeentelijke Doelen-Inspanningen-Netwerk Sociaal Domein (DIN Sociaal Domein). Over deze indicatoren rapporteren we met onze planning en control cyclus. In het kader van deze DIN Sociaal Domein zullen ook streefwaarden worden vastgesteld voor vrijwillige inzet.

Vervolgtraject

Met de vaststelling van de uitvoeringsagenda wordt de komende jaren gewerkt aan een sterk vrijwilligersnetwerk en het makkelijk maken voor inwoners om zich (naar vermogen) op vrijwillige basis in te zetten voor de samenleving. We doen dit door realisatie van de activiteiten zoals beschreven in de uitvoeringsagenda.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,

de gemeentesecretaris,	de burgemeester,
mr. C.P. Torres Barrera	dr. ir. G.M. van den Top

Bijlagen: Hilversum-Uitvoeringsagenda-Vrijwilligers

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op internet onder “Vergaderstukken”, B en W-vergadering van 26 maart 2024.

WIJ ZIJN HILVERSUM

Hilversum Mediastad

UITVOERINGSAGENDA VRIJWILLIGE INZET 2024 – 2040

VOORWOORD

Voor u ligt de Uitvoeringsagenda Vrijwillige inzet 2024 – 2040. Met deze agenda willen we meer mensen verleiden tot het doen van vrijwilligerswerk. Want vrijwilligerswerk is leuk en gezond!

De komende jaren gaan we investeren in langdurige relaties met de belangrijke informele netwerken zoals kerken, moskeeën, (sport)verenigingen, vrijwilligers-organisaties en zorg- en welzijnspartners. We spreken middels deze uitvoerings-agenda een grote waardering uit voor alle vrijwilligers in Hilversum. We danken al die mensen die zich inzetten voor ons dorp!

Met deze agenda ondersteunt de gemeente de vrijwilligersorganisaties waar het kan en helpt hen om hun impact te vergroten. Want dat is onze ambitie. Zonder vrijwilligers zijn er geen voetbalwedstrijden voor de jeugd, worden er geen films vertoond in het filmhuis, kunnen ouderen niet naar hun maandelijkse wandelclub, is er geen brandweer, geen dierenambulance, geen warme maaltijden voor daklozen op vrijdagavond bij de Akker en zijn er geen gastvrouwen in het Tergooi Ziekenhuis. Om maar een paar voorbeelden te noemen.

Zonder vrijwilligers valt de stad volledig stil. Vrijwilligers zijn daarom onmisbaar. Vaak hebben vrijwilligers zelf niet door hoe groot hun impact is. Het zijn de stille doeners die zich als vanzelfsprekend inzetten voor de ander, ze vormen de ziel van onze stad.

Vrijwilligerswerk maakt ook nog eens gelukkig. Dat is wat ik zo vaak om me heen hoor: “Ik doe het niet alleen voor de ander maar ook voor mezelf.' of 'Vrijwilligerswerk vergroot mijn wereld en ik ontmoet mensen die ik anders misschien nooit had ontmoet.”

We gaan de komende jaren deze verhalen opschrijven en delen. We gaan naast alle organisatorische ontwikkelingen andere Hilversummers laten weten hoe leuk, divers en verrijkend vrijwilligerswerk kan zijn. De komende jaren hebben we iedereen hard nodig! Want: wij *zijn* Hilversum!

Gerben van Voorden,
wethouder Zorg en Samenleving

'Het beste in het leven van een goed mens zijn diens kleine, onbekende, vergeten daden van vriendelijkheid en liefde.'

William Wordsworth

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD **02**

1. INLEIDING **04**
1.1 Van coalitieakkoord tot uitvoeringsagenda 04
1.2 Integrale benadering 05
1.3 Werkwijze totstandkoming van de uitvoeringsagenda 05

2. VRIJWILLIGE INZET **07**
2.1 Vrijwilligerswerk versus vrijwillige inzet 07
2.2 Waarde(n) van vrijwillige inzet 07
2.3 Trends en ontwikkelingen 08

3. VRIJWILLIGE INZET IN HILVERSUM **09**
3.1 Wat zeggen de cijfers 09
3.2 Wat gebeurt er al in Hilversum 09
3.3 Ervaren knelpunten voor Hilversum 10

4. WAT GAAN WE DOEN **12**
4.1 Doelstelling 12
4.2 Doelgroepen 12
4.3 Speerpunten 12

5. COMMUNICATIE **20**

6. UITVOERING, MONITORING EN FINANCIËN **22**
6.1 Uitvoering 22
6.2 Monitoring en evaluatie 23
6.3 Financiën 24

7. PLANNING **26**

BIJLAGEN **30**
1. Van Zorg en Ziekte (ZZ) naar Gedrag en Gezondheid (GG) 30
2. Betrokken partners bij de uitvoeringsagenda 31
3. Overzicht van de doelgroepen 31

1. INLEIDING

In Hilversum streven we met elkaar naar een toegankelijk, divers en duurzaam Hilversum. Een stad voor iedereen en waar iedereen zich thuis voelt. Inwoners voelen zich met elkaar verbonden, zorgen voor elkaar en kijken naar elkaar om. Vrijwilligers vormen hierin het sociaal kapitaal en zijn onmisbaar.

Niet alleen op het gebied van welzijn en zorg, maar ook voor sportverenigingen en culturele instellingen. Vrijwillige en actieve inwoners dragen bij aan sociale verbinding in de wijk en de stad. Hun bijdrage voor een ander en voor de samenleving als geheel werkt preventief en stimuleert sociale innovatie en ondernemerschap (Bron: *Wat werkt bij het stimuleren van vrijwillige inzet en actief burgerschap* Movisie, 2022). Gelukkig snijdt het mes aan twee kanten en is de vrijwillige inzet ook voor vrijwilligers zelf van meerwaarde. Vrijwilligers ervaren sociale steun en zijn meer tevreden over hun leven. Ze voelen zich gezonder en zijn veerkrachtiger.

Vrijwilligers van Hilversum zijn van onschatbare waarde voor de stad. Dankzij de inzet van vrijwilligers wordt een breed scala aan maatschappelijke, culturele en sportactiviteiten mogelijk gemaakt en het maakt de leefomgeving voor onze inwoners prettiger. Vrijwillige inzet is iets van inwoners voor inwoners en komt voor in allerlei vormen, frequenties en op allerlei terreinen binnen de samenleving. Zoals het koken van en maaltijd voor een ander via de Stichting Thuisgekookt, een voorleesouder op school, koffiedrinken bij een oudere dame in de straat, bijdragen aan een gezonde groene leefbare stad via het netwerk Hilversum100, de buurttuin bijhouden met de buren, het organiseren of helpen bij evenementen of een bardienst draaien in de sportkantine.

Iets voor een ander doen is normaal, leuk en van waarde en ondanks de vele mogelijkheden om je vrijwillig in te zetten, zien we toch dat er een tekort is aan vrijwilligers. De vraag naar vrijwilligers neemt ook nog eens toe.

We zien dat het aantal vrijwilligers in Hilversum achter blijft. Daar gaan we wat aan doen. De gemeente wil vrijwilligers én de vrijwilligersorganisaties ondersteunen. We bieden de randvoorwaarden aan vrijwilligers om zich enthousiast in te zetten en nemen drempels weg om actief te worden.

1.1 VAN COALITIEAKKOORD TOT UITVOERINGSAGENDA

In Hilversum kiezen we voor een duidelijke koers, die vanuit het coalitieakkoord doorklinkt in de Sociale visie 2023-2033 'Wij zijn Hilversum' (verder: Sociale visie) en de beleidsagenda WMO-Samenleving 2024-2030 (verder: Beleidsagenda). Deze uitvoeringsagenda vrijwillige inzet staat daarmee niet op zichzelf, maar draagt bij aan de doelen en opgaven en koers die is ingezet. Specifiek draagt het bij aan het doel '*Hilversummers hebben een sociaal netwerk en vormen een gemeenschap*' (beleidskader WMO-Samenleving). Een van de speerpunten binnen deze doelstelling is het versterken van vrijwilligers en vrijwillige inzet.

Als we kijken naar de toekomst dan zien we een zorgzaam en gezond Hilversum: inwoners voelen zich met elkaar verbonden, kijken naar elkaar om en nemen verantwoordelijkheid voor zichzelf. In onze snel veranderende samenleving met de toenemende hulpvraag en het afnemende professionele aanbod, moeten we meer naar elkaar omkijken. Veel zorg- of hulpvragen zijn daarbij niet medisch van aard en liggen binnen de informele netwerken. Dit is ook de boodschap van Hilversum 600: stap uit je bubbel, ontmoet, verbind en heb oog voor elkaar. Je vrijwillig inzetten voor een ander sluit hier naadloos op aan.

In Hilversum zetten we een beweging in gang van zorg en ziekte (ZZ) naar gedrag en gezondheid (GG). Het accent hierbij ligt op de mensen zelf, op veerkracht en op wat mensen betekenis in het leven geeft. Dat vraagt om een bredere benadering, waarin naast gezondheid ook plaats is voor welzijn, zingeving en veiligheid (zie ook bijlage 1).

Deze beweging komt voort vanuit positieve gezondheid en is essentieel om het hoofd te bieden aan de groeiende uitdagingen in onze samenleving. We hebben hierbij inwoners nodig die zich vrijwillig inzetten voor een ander. Zij zorgen voor een sterke sociale basis en geven kleur aan de Hilversumse samenleving. We moeten hierbij wel beseffen dat vrijwilligers hun werk niet doen omdat de gemeente dat graag wil, maar omdat zij zelf iets willen doen voor een ander.

Vanuit dit perspectief en vanuit het belang dat we hechten aan de vrijwillige inzet van onze inwoners, is een van de speerpunten binnen de Beleidsagenda het versterken van vrijwilligers en de vrijwillige inzet. Deze uitvoeringsagenda geeft hier verder vorm aan. De vrijwilliger staat hierbij centraal. We ondersteunen, faciliteren, stimuleren en waarderen vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties, zodat zij met toewijding hun rol kunnen vervullen

1.2 INTEGRALE BENADERING

MET ANDERE SPEERPUNTEN UIT DE BELEIDSAGENDA

De doelstelling ‘Hilversummers hebben een sociaal netwerk en vormen een gemeenschap” kent naast het speerpunt het versterken van vrijwilligers en vrijwillige inzet onder andere ook de speerpunten voorkomen en bestrijden van eenzaamheid en het versterken van mantelzorgers. Deze drie speerpunten hebben veel raakvlakken. Daarom wordt bij de uitvoering van de uitvoeringsagenda’s de samenwerking gezocht. Activiteiten worden, waar mogelijk, gecombineerd.

MET ANDERE BELEIDSTERREINEN

Hoewel de aanleiding voor de uitvoeringsagenda voortkomt vanuit het sociaal domein en gekoppeld is aan sociale beleidsdoelen en maatschappelijke opgaven, gelden de acties uit dit uitvoeringsplan voor alle beleidsterreinen.
Sociale basisvoorzieningen raken immers alle aspecten van het dagelijks leven zoals wonen, onderwijs, ontmoeting, gezondheid, sport en bewegen, cultuur en veiligheid. Zo wordt bijvoorbeeld in de sportnota expliciet aandacht gegeven aan de ondersteuning en waardering van vrijwilligers. We zoeken in de uitvoering de verbreding naar andere beleidsterreinen en de wijkenaanpak.

1.3 WERKWIJZE TOTSTANDKOMING VAN DE UITVOERINGSAGENDA

De uitvoeringsagenda is tot stand gekomen met behulp van onze partners in de stad. Samen met een kerngroep van organisaties die met vrijwilligers werken is gekeken naar de toekomst: wat is de ideale situatie voor Hilversum en wat is daar voor nodig? Vanuit deze input zijn drie werkgroepen gevormd rondom drie thema’s: onderlinge samenwerking, werven van vrijwilligers en toegankelijkheid.

Gedurende een periode van twee maanden zijn de werkgroepen met deze thema’s aan de slag gegaan. In de maand september is een terugkoppeling gegeven van de input die is opgehaald en is deze getoetst bij de deelnemers van de werkgroepen. De input die is opgehaald maakt deel uit van de uitvoeringsagenda. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de betrokken partijen.

Wat zou er gebeuren als de vrijwilliger er morgen mee stopt?

Nederland zal voor een groot deel stil komen te liggen. De sportclub zal duurder zijn en minder leuk. Eenzame mensen zullen eenzamer zijn. Activiteiten op school zullen wegvallen. Er zullen geen streekmusea meer zijn en wie komt er nog op voor de walvis, de mensenrechten en alle dieren uit het Fabeltjeskrantbos?

Nederland zal ook veel armer worden, onvergelijkbaar veel armer dan door de kredietcrisis. Want vrijwilligerswerk levert de samenleving niet alleen goedkope diensten op, maar ook gelukkigere mensen. Veel problemen zouden voor het eerst zichtbaar worden, mensen zouden minder vertrouwen in elkaar hebben en ook stoppen met donaties voor goede doelen. Veel mensen raken een stuk lol in hun leven kwijt. (...) Iets voor anderen doen is een basale, diepgewortelde emotie.

Lucas Meijs, hoogleraar Erasmus Universiteit, bijzondere leerstoel vrijwilligerswerk van de Rotterdamse School of Management

Het verhaal van Suzanne en Naima

Eén foutje had Naima op haar rekentoets. Maar één! Dat komt doordat ze elke week samen met Suzanne oefent, dat weten zij en Sokoray, haar moeder zeker. In het buurthuis doen ze sommen, lezen ze een boek en lachen ze wat af. “Ik ben gek op kinderen. Het voelt goed dat ik Naima kan helpen.”

2. VRIJWILLIGE INZET

Dit hoofdstuk geeft het theoretisch kader voor vrijwillige inzet. We kijken naar de definitie en beschrijven de waarde van en meest recente ontwikkelingen rondom vrijwillige inzet. Dit geeft inzichten voor de verdere uitwerking van deze uitvoeringsagenda.

2.1 VRIJWILLIGERSWERK VERSUS VRIJWILLIGE INZET

Vrijwilligerswerk wordt vaak gedefinieerd als '*werk dat in enig georganiseerd verband onverplicht en onbetaald wordt verricht ten behoeve van anderen of de samenleving*' (bron: CBS). Volgens deze definitie gaat vrijwilligerswerk dus om niet-beroepsmatige participatie in verschillende organisaties. Deze omschrijving sluit niet meer helemaal aan bij de diverse manieren waarop mensen zich tegenwoordig vrijwillig inzetten. We spreken daarom liever van 'vrijwillige inzet'.

Dit begrip biedt ruimte voor de meer flexibele vormen van vrijwillige inzet. De nadruk ligt niet zozeer op 'werk', maar op de toegevoegde waarde voor de samenleving en in het 'iets goeds doen'. Bij vrijwillige inzet kan het ook gaan om individuele inwoners die zich bijvoorbeeld inzetten voor een eenmalige klus in hun buurt of wijk. Uitgangspunt is daarbij nog steeds dat het onverplicht en onbetaald is en zich kan richten op zowel individuen als op de samenleving.

Uitgangspunt is eveneens dat het in enigszins 'georganiseerd verband' plaatsvindt. Dit hoeft niet de vlag van een organisatie te zijn, een groepje buurtbewoners dat gezamenlijk een klus in de wijk aanpakt is ook een vorm van een 'georganiseerd verband'

2.2 WAARDE(N) VAN VRIJWILLIGE INZET

Uit het onderzoek '*Verwonderzoek 2021, Gemeentelijk vrijwilligerswerkbeleid in Nederland*' blijkt dat de waarde van vrijwillige inzet terug te zien is op drie niveaus:

- De vrijwilliger zelf kan er baat bij hebben, bijvoorbeeld doordat het zingeving biedt of sociale contacten oplevert.
- Er is vaak iemand of een groep mensen die direct profijt heeft van de vrijwillige inzet, bijvoorbeeld de buurt omdat de buurttuin door buurtgenoten wordt onderhouden of een persoon die hulp krijgt van een taalmaatje.
- De vrijwillige inzet heeft waarde voor de samenleving als geheel, bijvoorbeeld doordat het de sociale interactie bevordert en omdat het een bijdrage levert aan maatschappelijke opgaven.

De aanpak van vrijwillige inzet bekijken we vanuit deze drie perspectieven. We moeten ervoor waken dat we vrijwillige inzet instrumentalis eren, waarbij het ondergeschikt wordt gemaakt aan de beleidsvoornemens. Door middel van vrijwillige inzet wordt het werk of de klus gedaan, worden talenten van inwoners te benut zodat zij vanuit eigen kracht in de samenleving mee kunnen blijven doen en kunnen inwoners met een hulpvraag geholpen worden (in de sociale visie zijn deze waarden terug te zien in de maatschappelijke effect- en prestatie indicatoren). Vrijwillige inzet is belangrijk voor de samenleving en draagt bij aan het welzijn, de (mentale) gezondheid en zingeving van de vrijwilliger zelf.

2.3 TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Elk jaar worden trends, inzichten en tips voor vrijwillige inzet in beeld gebracht (in NL voor Elkaar. E-book trends vrijwillige inzet 2023). Het is belangrijk om gedurende de uitvoering hierop in te blijven spelen. Onderstaand worden enkele trends en ontwikkelingen uitgelicht.

FLEXIBELE INZET

Al enige jaren is de trend te zien van flexibiliteit in de vrijwillige inzet. Mensen willen zelf bepalen wanneer en waarvoor zij zich vrijwillig inzetten. Dit uit zich in dat mensen wat vaker een eenmalige of kleine do good actie/activiteit doen en op kleine schaal impact willen maken. Ze willen niet 'vastzitten' wanneer ze zich vrijwillig inzetten. Het is belangrijk dat mensen makkelijk kunnen stoppen en er een zichtbaar nut is van de actie.

KUNNEN KIEZEN

Het kunnen kiezen uit een ruim aanbod en duidelijkheid over de tijdsinvestering die dit vraagt blijken dé belangrijkste factoren voor vrijwilligers om zich vrijwillig in te (blijven) zetten. Er bestaat niet één type vrijwilliger. Dat betekent voor organisaties opties en keuzes bieden om vrijwilligers aan zich te blijven binden en nieuwe vrijwilligers te enthousiasmeren.

AFNAME VAN VRIJWILLIGE INZET VANUIT HUIS

Vrijwillige inzet vanuit huis (online of via de telefoon) was een zichtbare evolutie van vrijwillige inzet. Met deze ontwikkeling werd bijvoorbeeld de toegankelijkheid van vrijwillige inzet sterk verbeterd en het is een vorm van flexibiliteit die sommige vrijwilligers zoeken.

Toch blijkt dat deze innovatie, die door corona werd aangejaagd, weer afneemt. Dit is zonde want het bevordert bijvoorbeeld de toegankelijkheid van vrijwillige inzet door mensen met verminderde mobiliteit.

JONGEREN EN WERKNEMERS

Wanneer we anders kijken naar vrijwillige inzet en meer uitgaan van wat mensen willen doen in plaats van wat we zelf nodig hebben, wordt vrijwillige inzet meer inclusief, toegankelijk en duurzamer. Jongeren willen zich wel vrijwillig inzetten.

Zij vinden een duidelijke tijdsinvestering, kunnen kiezen (groot aanbod) en flexibiliteit over het moment van hun inzet heel belangrijk bij hun keuze. De duidelijke tijdsinvestering is ook belangrijk voor werknemers. Het is van belang om de manier van werven aan te passen aan de doelgroep: via welke kanalen bereik je bijvoorbeeld jongeren en met welke boodschap? Instagram en TikTok passen wellicht beter dan een advertentie in de krant.

MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN

De maatschappelijke ontwikkelingen die op het sociaal domein afkomen, zoals krapte op de arbeidsmarkt, vergrijzing en druk op de mantelzorg, hebben ook een effect op de (mate van) vrijwillige inzet. Het effect van de uitvoeringsagenda hangt hier dan ook mede mee samen.

3. VRIJWILLIGE INZET IN HILVERSUM

3.1 WAT ZEGGEN DE CIJFERS

De onderstaande cijfers geven een beeld over het percentage inwoners in Hilversum dat zich vrijwillig inzet. In Hilversum zet 23,2% van de inwoners boven de 18 jaar zich actief in als vrijwilliger. Dat op zichzelf is al een mooi beeld en het is fijn dat zoveel inwoners zich vrijwillig inzetten. Aan de andere kant is dit percentage, gezien het inwonersaantal, relatief weinig.

Het percentage inwoners dat zich vrijwillig inzet ligt lager in vergelijking met het landelijk beeld en dat van de GGD-regio Gooi en Vechtstreek (verder: GGD-regio). Dit moet en kan anders, want inwoners die zich ten behoeve van anderen inzetten zijn onmisbaar voor een leefbare samenleving. Mede om deze reden zet de gemeente zich met de uitvoeringsagenda in op dit thema.

Hilversum	GGD-regio	Nederland
23,2%	26,1%	24,9%

Tabel 1: Percentage vrijwilligers van 18 jaar en ouder.
Bron: RIVM Statline 2022. Cijfers afkomstig uit Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022.

Bovenstaande cijfers zijn verder te specificeren naar leeftijd (tabel 2).Uit een onderzoek naar gezondheid, welbevinden en leefstijl van inwoners van 18 jaar en ouder blijkt dat in de GGD regio volwassenen zich relatief vaak vrijwillig inzetten (Gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen, GGD-regio Gooi en Vechtstreek 2022). Het regiobeeld laat zien dat in 2022 een kwart van de volwassenen zich vrijwillig inzette, wat hoger was dan in 2020. Van de ouderen zetten 3 op de 10 personen zich vrijwillig in.

Leeftijd	Hilversum	GGD-regio	Nederland
18-65 jaar (volwassenen)	21,8%	25,0%	23,5%
65 jaar of ouder (ouderen)	27,6%	28,8%	29%

Tabel 2: Vrijwillige inzet naar leeftijd
Bron: RIVM Statline 2022. Cijfers afkomstig uit Corona Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2022.

In het regiobeeld komt verder naar voren dat onder de volwassenen in de GGD-regio de verhouding tussen vrijwillige inzet door mannen (24,8 procent) en vrouwen (25,2 procent) nagenoeg gelijk is. Bij de ouderen blijken significant meer mannen dan vrouwen zich vrijwillig in te zetten (respectievelijk 32,2 procent en 25,9 procent).

3.2 WAT GEBEURT ER AL IN HILVERSUM

Hilversum heeft een rijk verenigingsleven dat drijft op vrijwilligers. Denk aan de sportverenigingen, poppodia en musea en aan de kleinere buurtverenigingen en activiteitenclubs die activiteiten organiseren door en voor buurtbewoners. Er zijn in Hilversum ook meerdere vrijwilligersorganisaties actief die ieder inzetten op het verbinden van mensen aan hulpvragen of initiatieven.

Daarnaast heeft Hilversum heeft een (regionale) vrijwilligerscentrale (voor Blaricum, Eemnes, Laren, Gooise Meren, Hilversum en Weesp). Via deze vrijwilligerscentrale worden vrijwilligers, maatschappelijke organisaties en buurt- en inwonersinitiatieven die met vrijwilligers samenwerken ondersteunt.

Organisaties en vrijwilligers worden met elkaar verbonden via persoonlijk advies en een ‘vacaturebank’ (match vraag en aanbod). Daarnaast biedt de Vrijwilligerscentrale e-learnings en workshops en wordt kennis gedeeld over actuele ontwikkelingen. De Vrijwilligerscentrale denkt mee met de organisaties die zich hebben aangemeld, en indien gewenst, denken zij mee over het werven van vrijwilligers of vrijwilligersbeleid. Ook is er een kennisbank beschikbaar.

Er zijn nog andere manieren waarop vrijwillige inzet wordt ondersteund. Zo zijn er verschillende programma subsidies, zoals die voor sport en cultuur, die activiteiten mogelijk maken. De programma subsidie Zorg en Welzijn biedt de mogelijkheid subsidies aan te vragen voor activiteiten die de sociale verbinding in wijken en buurten sterker maken. Hierbij wordt onder andere de nadruk gelegd op vrijwillige inzet.

Organisaties kunnen de subsidie aanvragen voor hulp aan vrijwilligers die andere Hilversummers helpen, bijvoorbeeld bij het voorkomen van eenzaamheid of het doen van praktische klussen. Een andere manier waarop de gemeente haar vrijwilligers ondersteunt is door het bieden van een gratis vrijwilligersverzekering van de VNG. Voor bijstandsgerechtigden die zich vrijwillig inzetten is er de mogelijkheid een vrijwilligers-premie aan te vragen.

Naast ondersteuning is er natuurlijk waardering voor de vrijwilliger. De gemeente weet dat Hilversum Hilversum niet zou zijn zonder de inzet van haar vrijwilligers. Om alle vrijwilligers te bedanken, worden vrijwilligers op de dag van de vrijwilliger (7 december) in het zonnetje gezet.

COMMUNICATIE

Er is voor gekozen om in 2023, vooruitlopend op de uitvoeringsagenda, alvast in te zetten op zichtbaarheid van vrijwillige inzet. Dat heeft geleid tot een publiekscampagne met als doel Hilversummers bewust te maken dat vrijwillige inzet altijd past en om de term ‘vrijwilligerswerk’ zoveel mogelijk te ontstoffen en te herdefiniëren. Indien nodig gebruiken we in communicatie-uitingen nog de term ‘vrijwilligerswerk’, dit omdat deze term B1 is en ook is ingeburgerd.

Dit communicatieconcept dient als stevig fundament voor de communicatie de komende jaren waar verder op gebouwd kan worden (zie verder hoofdstuk 5).

3.3 ERVAREN KNELPUNTEN VOOR HILVERSUM

Uit de werksessies met de partners blijkt dat vrijwel alle organisaties een tekort ervaren van vrijwilligers. Het lukt op dit moment onvoldoende om vrijwilligers betrokken te krijgen en ze weten ook niet goed hoe dit te veranderen.

Wat in ieder geval duidelijk is, is dat:

- Het tekort van vrijwilligers niet alleen wordt opgelost door andere en/of meer communicatie. Er moet ook worden gekeken naar een andere manier van organiseren. Door bijvoorbeeld de nadruk te leggen op een specifieke doelgroep, zullen van daaruit bepaalde keuzes en richting volgen.
- Het aanbod beter kan worden ingericht, op één centrale plek die laagdrempelig en toegankelijk is, meer projectmatig en op maat;
- Verschillende doelgroepen vragen om een andere aanpak en benadering, zowel in aanbod als in de communicatie.

Het verhaal van Harmke en Kevin

Nadat Harmke werd getroffen door een herseninfarct, raakte ze verlamd aan één voet. Sindsdien komt haar kleinzoon Kevin elke week langs om te helpen met dagelijkse klusjes. “Ik heb heel veel steun aan mijn oma. Met haar kan ik overal over praten en dit is een goede reden om haar vaak te zien.”

4. WAT GAAN WE DOEN

4.1 DOELSTELLING

Er is een grote groep vrijwilligers actief in Hilversum, maar we zien ook dat het beroep op vrijwilligers in verschillende sectoren zoals sport, zorg en ondersteuning en cultuur groeit. Er is onvoldoende aanwas van nieuwe vrijwilligers om deze vraag op te vangen. Organisaties en verenigingen hebben grote moeite om voldoende nieuwe vrijwilligers te enthousiasmeren. Dat leidt er soms toe dat activiteiten noodgedwongen moeten stoppen. Het is daarom ook belangrijk meer mensen te enthousiasmeren zich vrijwillig in te zetten.

Op die manier kunnen de vormen van ondersteuning en vrije tijdsbeleving die zo belangrijk zijn voor onze stad plaatsvinden. Vrijwillige inzet is van inwoners voor inwoners. De rol van de gemeente is dat zij hierin vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties ondersteunt, faciliteert, verbindt en stimuleert.

Vanuit de beleidsagenda is het overkoepelende doel dat het percentage inwoners dat zich vrijwillig inzet hoger wordt; meer dan de huidige 23,2%. Voor deze uitvoeringsagenda vertalen wij dit doel naar:

De gemeente Hilversum heeft een sterk vrijwilligersnetwerk en inwoners wordt het makkelijk gemaakt om zich (naar vermogen) op vrijwillige basis in te zetten voor de samenleving.

Het gewenste resultaat is dat de komende jaren meer vrijwilligers zich inzetten voor een ander ten opzichte van in 2022 (de streefwaarden voor vrijwillige inzet worden vastgesteld in de DIN sociaal domein, zie ook paragraaf 6.2).

4.2 DOELGROEPEN

Iedereen kan zich vrijwillig inzetten. Bij de benadering en ondersteuning van vrijwilligers is het belangrijk om toe te spitsen op de doelgroep die je wilt bereiken. Als je iedereen tegelijk wil aanspreken, spreek je uiteindelijk niemand aan omdat niemand zich in de boodschap herkent. Een voorbeeld hiervan is het verschil tussen jongeren en mensen die met pensioen gaan. Zij verschillen van elkaar in taalgebruik, motivatie en behoefte. Met onze maatschappelijke partners zijn verschillende doelgroepen gedefinieerd, te weten: de bestaande vrijwilliger, jongeren, mensen die met pensioen zijn, nieuwkomers, uitkeringsgerechtigden en ondernemers/bedrijven. Elk van deze doelgroepen heeft een eigen aanpak nodig om te ondersteunen en stimuleren. In hoofdstuk 4 is een nadere toelichting en enkele concrete acties per doelgroep opgenomen.

4.3 SPEERPUNTEN

De speerpunten voor de uitvoeringsagenda zijn gebaseerd op de indeling van de vier basisfuncties van vrijwillige inzet conform het onderzoek van Movisie '*Vrijwillige inzet is de basis. Aandachtspunten voor lokaal beleid*' (2014). De opbrengsten van de gesprekken met onze maatschappelijke partners zijn hierin verwerkt.

Illustratie: de vier basisfuncties van vrijwillige inzet conform het onderzoek van Movisie 'Vrijwillige inzet is de basis. Aandachtspunten voor lokaal beleid' (2014)

1. STIMULEREN
Alle activiteiten die worden georganiseerd of gefaciliteerd om vrijwillige inzet mogelijk en aansprekend te maken.

2. MATCHEN & VERBINDEN
Het opzetten van de juiste infrastructuur en het optimaal bij elkaar brengen van vraag en aanbod.

3. ONDERSTEUNEN
Het ondersteunen van vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties, inclusief de afstemming en verbinding met beroepskrachten.

4. WAARDEREN
Alle activiteiten die ervoor zorgen dat mensen zich vrijwillig blijven inzetten en dat de (vrijwillige) activiteiten gecontinueerd kunnen blijven.

De speerpunten en de acties die daaraan zijn verbonden hebben invloed op elkaar. Trainingen voor vrijwilligers dragen bijvoorbeeld ook bij aan waardering: er wordt geïnvesteerd in hun talenten en ontwikkeling. We benadrukken dat de speerpunten en acties niet alleen gericht zijn op het zorgdomein, maar ook voor de andere domeinen.

4.2.1 STIMULEREN

Er wordt steeds meer en een steeds groter beroep gedaan op vrijwilligers. Aan de andere kant zijn er genoeg mensen die op zoek zijn naar een leuke, zinvolle invulling van hun beschikbare tijd. Het is belangrijk vrijwilligers te stimuleren zich actief in te zetten en een bijdrage te leveren. Randvoorwaarden worden geboden en drempels weggenomen. Juist bij dit speerpunt is het belangrijk om per doelgroep te kijken wat nodig is. Met de maatschappelijke partners is hierover nagedacht, zie hoofdstuk 4 voor enkele concrete acties per doelgroep.

Actiepunt 1. Opstellen strategisch communicatieplan
Omdat we willen dat meer inwoners zich vrijwillig inzetten, blijven we zichtbaarheid creëren door middel van communicatie. Iets voor een ander doen is normaal, leuk en van waarde. Er komt een communicatieplan met aandacht voor doelgroepgerichte communicatie. Een stedelijke bewustwordingscampagne is al in 2023 gestart (zie ook paragraaf 3.2). Hier geven we de komende jaren vervolg aan. We laten zien hoe divers vrijwillige inzet kan zijn en besteden aandacht aan de flexibiliteit ervan. De doelgroepen waar groeipotentie zit krijgen extra aandacht.

Actiepunt 2: Opstellen plan met vrijwilligersorganisaties voor de doelgroepen
Naast een strategisch communicatieplan en –middelen, stellen we met onze partners een plan op om hun doelgroep te stimuleren om zich vrijwillig in te zetten. We kijken bij welke doelgroep het meest groeipotentieel zit en zetten allereerst daar op in. We betrekken hierbij een vertegenwoordiging van de doelgroep zelf.

Actiepunt 3: Zorgen voor brede kennis over vrijwillige inzet
Bij het enthousiasmeren en stimuleren van vrijwilligers wordt gebruik gemaakt van de ‘wat werkt’ kennis. Het stimuleren vraagt iets anders van de organisaties in hun wijze van benaderen van (potentiële) vrijwilligers. Een persoonlijke benadering van de potentiële vrijwilliger bij een hulpvraag lijkt bijvoorbeeld effectief. Er wordt gewerkt op basis van deze beschikbare kennis.

Denk hierbij aan de kennisbank/ ‘wat werkt’ kennis van Movisie, de beschikbare toolkits, kennisdossier van de Nederlandse organisatie Vrijwillige Inzet (NOV) of de beschikbare ‘tip-guide’ met meer informatie en tips hoe je vrijwilligers kan benaderen van NLvoorelkaar.

Actiepunt 4: Stimuleren kennisdeling en verbinding tussen partijen in de stad
Onze partners geven aan dat de onderlinge samenwerking rondom vrijwillige inzet verbeterd kan worden. Er wordt ingezet op de volgende acties:

- Kwartaalbijeenkomsten waarbij brede kennis (sector overstijgend) van vrijwillige inzet wordt gedeeld en alle actoren worden betrokken. Deze bijeenkomsten worden gebruikt om een continue dialoog te starten, kennis te delen, trends en ontwikkelingen in de gaten te houden en hierop te anticiperen.
- Nieuwsbrief per kwartaal
- Themabijeenkomsten/kenniscafé's met, voor en eventueel door vrijwilligers

4.2.2 MATCHEN EN VERBINDEN

De pijler stimuleren en matchen en verbinden zijn nauw met elkaar verbonden. Het is belangrijk het de inwoner zo makkelijk mogelijk te maken om de stap naar vrijwillige inzet te zetten. Hierbij is een optimale match van vraag en aanbod belangrijk. Iedereen die iets passends zoekt om zich vrijwillig in te zetten en organisaties die op zoek zijn naar vrijwilligers moet gebruik kunnen maken van een goed werkende infrastructuur.

Actiepunt 1. (Her)Inrichten van een innovatieve, centrale en laagdrempelige toegang en diverse vormen van bemiddeling
De toegang is digitaal en fysiek, centraal en decentraal (bijvoorbeeld in de vorm van een pop-up kantoor in de wijken). Hilversummers kunnen hier terecht voor informatie en voor passend aanbod. Bij de inrichting wordt gekeken naar 'best practises' en voorbeelden uit andere gemeenten. Het is hierbij belangrijk om aan te sluiten bij de behoefte van de verschillende doelgroepen.

De centrale toegang faciliteert minimaal de volgende onderdelen:

- Het verzorgen van een toegankelijk overzicht van alle vraag naar vrijwillige inzet in Hilversum. Het gaat hierbij om de brede vraag voor vrijwilligers, naast zorg en welzijn bijvoorbeeld ook de vraag vanuit de energietransitie (denk aan energiecoaches), sport en cultuur. Het overzicht past bij de ontwikkelingen en trends van vrijwillige inzet.
- Het bieden van advies aan maatschappelijke organisaties en (potentiële) vrijwilligers over vrijwillige inzet.
- Het bieden van kennis en informatie over actuele ontwikkelingen rondom vrijwillige inzet.
- Het actief stimuleren van vrijwillige inzet door iedereen, ongeacht achtergrond, seksuele geaardheid, levensovertuiging en eventuele fysieke of psychische beperkingen.
- Interactieve manier om vrijwilligers te ondersteunen in hun keuze uit het aanbod

Er is een initiatief in de stad om de toegang tot vrijwillige inzet te verbeteren. We werken hierin samen om de kaders en doelstellingen op elkaar aan te laten sluiten.

Actiepunt 2. Actieve matching: doelgroepgericht en op basis van de talenten en interessegebieden
Dit vraagt om contact met potentiële vrijwilligers en om de mogelijkheid vooraf kunnen bepalen wat hun interesses en talenten zijn. Het vraagt om een actieve rol van organisaties die op zoek zijn naar vrijwilligers. Een vrijwilliger betrekken vraagt om meer dan een oproep plaatsen online. Want, in deze markt maken kleine dingen het verschil. Er wordt een duidelijke verbinding gelegd met doelgroep specifieke vrijwillige inzet.

Zo wordt bijvoorbeeld gekeken naar de mogelijkheden voor Maatschappelijke Diensttijd (MDT), waarbij jongeren gestimuleerd worden om zich vrijwillig in te zetten. MDT sluit ook aan op de aanpak van eenzaamheid.

Actiepunt 3. Jaarlijkse evenementen voor matching en verbinding, zoals:
- Initiëren van de maatschappelijke beursvloer.
  Al eerder is een maatschappelijke beursvloer georganiseerd in Hilversum. Het is een dag waar ondernemers, inwonerinitiatieven en organisaties elkaar kunnen ontmoeten en 'handelen' in kennis diensten en producten met gesloten beurs. De maatschappelijke beursvloer wordt nieuw leven ingeblazen om de samenwerking te versterken en daarbij ook de match met (potentiële) vrijwilligers te stimuleren.

- Speeddate sessies
  Door middel van korte 'speeddates' worden vrijwilligers, ondernemers en maatschappelijke organisaties samen gebracht om op basis van vraag en aanbod matches te creëren. Omdat we weten dat vrijwilligers eenzame mensen kunnen helpen, maar ook eenzame mensen door het doen van vrijwillige inzet weer meer zingeving ervaringen, wordt een speeddate sessie georganiseerd in de in de Week tegen Eenzaamheid.

Actiepunt 4. Invulling aan de regierol van de lokale samenwerking.
We leggen de verbinding met (nieuwe) partijen en zorgen voor lokale samenwerking door de diverse organisaties en verenigingen die met vrijwilligers werken te verbinden. Het gaat niet alleen om de lokale samenwerking tussen partners in het zorgdomein. We leggen de verbinding met de verschillende netwerken in de stad, denk hierbij bijvoorbeeld aan de Hilversum100, sport- en cultuurverenigingen. Hierin spelen de kwartiermaker en de kerngroep een belangrijke rol (paragraaf 6.1).

Intern hebben we hierin ook een opgave. De kwartiermaker zorgt ook voor verbinding tussen de verschillende beleidsnota's en samenwerking bij de uitvoering waar het de vrijwillige inzet betreft.

4.2.3 ONDERSTEUNEN
Vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties kunnen aanlopen tegen zaken die hen belemmeren bij vrijwillige inzet. Zij moeten zich ondersteund voelen, ontlast worden en ergens terecht kunnen voor informatie, advies en deskundigheidsbevordering als zij aanlopen tegen mogelijke belemmeringen, zoals het missen van specifieke kennis van vrijwilligersfuncties, regelgeving, (dreigende) overbelasting etc.

Actiepunt 1. Inrichten van een expertisecentrum vrijwillige inzet (bijvoorbeeld een vrijwilligersacademie)
Dit expertisecentrum draagt in ieder geval zorg voor de verbinding, deskundigheidsbevordering en informatievoorziening. Het gaat om informatie en advies over vrijwillige inzet en over het organiseren hiervan. Informatie is beschikbaar voor alle (potentiële) vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties. Het is een aansprekend, inhoudelijk sterk expertisecentrum dat aansluit bij de vraag (Nb. Dit zou eventueel gecombineerd kunnen worden met de centrale toegang).

Het verhaal van Manou en Sander

Door Sanders enthousiasme vond Manou haar liefde voor archeologie terug. Voor de vrijwilligersvereniging werken ze avonden lang aan publicaties, en onderzoeken ze nieuwe vondsten. 'Het voelt als onze missie om de geheimen van de bodem te laten zien en ze vast te leggen voor toekomstige generaties.'

Actiepunt 2. Deskundigheidsbevordering
Het is belangrijk voor vrijwilligers en -organisaties om zich te kunnen ontwikkelen. Er komt een breed aanbod aan trainingen en leergangen die aansluiten op de behoefte (vraag gestuurd aanbod). Vanuit het expertise-centrum wordt scholing mogelijk gemaakt voor vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers.

Denk hierbij ook aan het mogelijk maken van het behalen van ervaringscertificaten. Er is verbinding met de al aanwezige deskundigheids-bevordering van diverse maatschappelijke organisaties.

Actiepunt 3. Het ondersteunings- en scholingsaanbod is zichtbaar en hier is blijvend aandacht voor
Het ondersteunings- en scholingsaanbod wordt actief onder de aandacht gebracht. Hierdoor zullen de komende jaren steeds meer inwoners gebruik maken van dit aanbod. Zij krijgen de mogelijkheid zich te ontwikkelen op hun interessegebied en leren vaardigheden die hen helpen bij hun vrijwillige inzet.

Actiepunt 4. Ontzorgen vrijwilligers(organisaties) rondom wet- en regelgeving
Het moet voor (potentiële) vrijwilligers zo makkelijk mogelijk zijn om zich vrijwillig in te zetten. Denk hierbij aan het actief onder de aandacht brengen van de vrijwilligersverzekering, onkostenvergoedingen, eenvoudige aanvragen van Verklaringen Omtrent Gedrag (VOG; wanneer organisaties aan de voorwaarden voldoen, kunnen zij deelnemen aan de Regeling Gratis VOG en gratis een VOG klaarzetten voor hun vrijwilligers) enzovoorts.

Voor de organisaties moet informatie en hulp beschikbaar zijn rondom het aanvragen van fondsen en eventuele kennis en hulp rondom de wet- en regelgeving waaraan zij moeten voldoen.

Actiepunt 5. Vrijwillige inzet als onderdeel van subsidieregelingen
De gemeente stimuleert initiatieven die bijdragen aan zorgen voor elkaar en die gerelateerd zijn aan (het ondersteunen van) vrijwillige inzet. Inwoners die initiatief nemen, vinden binnen de gemeente een gesprekspartner die met hen meedenkt en hen kan adviseren. Er komt geen aparte subsidieregeling voor het onderwerp vrijwillige inzet.

We zorgen dat het thema vrijwillige inzet nadrukkelijk onderdeel wordt van bestaande en toekomstige subsidieregelingen Wmo en andere regelingen. We nemen het stimuleren en ondersteunen van vrijwillige inzet op in de beschikking aan subsidierelaties. In aansluiting op de leidende kernwaarde 'eenvoud' van het sociaal domein, zorgen we ook dat de verantwoording eenvoudig is.

Actiepunt 6. Versterken samenwerking tussen formele en informele zorg
Ondanks dat de samenwerking tussen de formele en informele zorg al wel tot stand is gekomen, worden er in de samenwerking knelpunten ervaren. Mede gezien de ontwikkeling dat per 2025 de WMO dagbesteding (licht) in de gemeente Hilversum wordt ingericht als een algemene voorziening, is het zaak om de huidige samenwerking tussen de formele en informele zorg te versterken en knelpunten weg te nemen.

Formele zorgverleners gaan de informele zorggever (vrijwilligers) nodig hebben om de voorziening op de juiste manier in te richten. De professionals op de werkvloer staan onder druk door alle werkzaamheden en personeelstekorten. Een vrijwilliger kan dan ruimte en ondersteuning bieden. Helaas is het soms juist ook zo dat er te weinig tijd is om de vrijwilliger hier goed in te begeleiden, in te werken en te ondersteunen. We zetten in op het optimaliseren van de samenwerking tussen formele en informele zorg. Dit vraagt onder meer om wederzijds begrip, kennisuitwisseling en aandacht voor de relatie tussen vrijwilligers en professionals.

HET VERSTERKEN VAN ONTMOETING EN BINDING IN DE WIJK

Vanuit de beleidsagenda wordt ingezet op: sterke wijken waar inwoners zich met elkaar verbonden voelen. Er wordt ingezet op:

- Een fysieke welzijnsinfrastructuur waarin ruimte wordt geboden aan vrijwilligersorganisaties om activiteiten te kunnen voorbereiden en uit te voeren. Wijkgericht moeten er voldoende beschikbare ruimten zijn die ook gebruikt kunnen worden door de vrijwilligersorganisaties.

- Het versterken van opbouwwerk. Om tot een zorgzame gemeenschap te komen willen we initiatieven vanuit buurtbewoners stimuleren. Hier ligt een rol voor onder andere een opbouwwerker. Wanneer buurtbewoners er zelfstandig niet in slagen om een levensvatbaar initiatief op te starten, te continueren of tot een goed einde te brengen, kan een opbouwwerker hen ondersteunen en faciliteren

4.2.4 WAARDEREN

We willen graag dat onze vrijwilligers zich blijven inzetten en dat vrijwillige activiteiten gecontinueerd kunnen worden. We hebben grote waardering voor onze vrijwilligers en willen dit blijven uitdragen en tonen. We laten onze waardering blijken door in te zetten op de volgende acties:

Actiepunt 1. Vrijwilligers expliciet waarderen voor hun inzet

Vrijwilligers worden gewaardeerd voor hun inzet. Jaarlijks wordt de vrijwilligersprijs en de dag voor de vrijwilliger georganiseerd om vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties in het zonnetje te zetten. De dag van de vrijwilliger maakt belangrijk deel uit van communicatiestrategie: Hilversummers die zich al vrijwillig inzetten zijn de beste ambassadeurs. We geven een podium aan bijzondere en mooie verhalen van vrijwilligers en plaatsen deze online.

Actiepunt 2. Het verbinden van de verschillende vormen van waardering

Organisaties die gebruik maken van vrijwilligers uiten ook hun waardering en zetten hun vrijwilligers in het zonnetje. Dit kan op allerlei manieren gebeuren. Organisaties weten welke vorm van waardering past bij hun vrijwilligers. Door deze kennis en ervaring uit te wisselen, wordt een breed aanbod van waardering kenbaar en krijgen we meer zicht op wat aansluit bij vrijwilligers. Op die manier worden zo veel mogelijk vrijwilligers bereikt en gewaardeerd.

Actiepunt 3. Blijvend inzetten op continuering van ondersteuning

We hebben bij de uitvoering van deze uitvoeringsagenda voortdurend oog voor het verbeteren van de randvoorwaarden van vrijwillige inzet. Met het landelijke NOV-keurmerk ‘Vrijwillige Inzet Goed Geregeld’ laat je als organisatie, door middel van een zelfevaluatie, zien dat je goed vrijwilligersbeleid en -management hebt ingeregeld. Dit keurmerk is vooral gericht op organisaties die ook gebruik maken van professionele krachten. We willen, naar voorbeeld van de gemeente Den Haag, ook een Hilversums keurmerk voor vrijwilligersorganisaties ontwikkelen. Niet als vereiste, maar als beloning. Het is gericht op kleinere vrijwilligersorganisaties, die zonder professionele krachten hun werk doen.

Zoals in paragraaf 3.2 beschreven hebben we al veel faciliteiten voor het stimuleren en ondersteunen van vrijwillige inzet. Vanuit de speerpunten en acties onderzoeken we hoe en of deze aansluiten bij de wens van innovatie en behoefte van de verschillende doelgroepen.

De acties die in dit hoofdstuk worden benoemd, staan in hoofdstuk 7 overzichtelijk weergegeven inclusief een planning op hoofdlijnen. In onderstaande visualisatie zijn het doel, de speerpunten en de acties van deze uitvoeringsagenda weergegeven.

BOVENLIGGENDE DOCUMENTEN

Coalitie akkoord: Hilversum Koesteren
Een toegankelijk, divers en duurzaam Hilversum.
Samen met de stad wordt het vrijwilligersbeleid geintensiveerd

Sociale visie: Wij zijn Hilversum
Gezond en zorgzaam Hilversum,
Bestaanzekerheid, Kansengelijkheid, Sterke Buurten.

Beleidskader WMO-Samenleving
Van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. Hilversummers hebben een sociaal netwerk en vormen een gemeenschap.

UITVOERINGSAGENDA VRIJWILLIGE INZET

DOEL

DOELSTELLING
Hilversum heeft een sterk vrijwilligersnetwerk en inwoners wordt het makkelijk gemaakt om zich (naar vermogen) op vrijwillige basis in te zetten voor de samenleving.

KERNWAARDEN
Vertrouwen, Eenvoud en Betrokkenheid

SPEERPUNTEN

STIMULEREN
aansprekend en mogelijk maken van vrijwillge inzet

ACTIEPUNTEN

- Opstellen strategisch communicatieplan (doelgroepgericht)
- Plan per doelgroep om hen te stimuleren
- Brede kennis over vrijwillige inzet (sectoroverstijgend)
- Kennisdeling en verbinding tussen partijen stimuleren
- Inwoners stimuleren om op vrijwillige basis hulp & ondersteuning te bieden

VERBINDEN
infrastructuur en optimaal bij elkaar brengen vraag en aanbod

- (Her)Inrichten van innovatieve, centrale en laagdrempelige toegang
- Actieve matching: doelgoepgericht en o.b.v. talenten
- Evenementen voor matching en verbinden
- Invulling regierol lokale samenwerking

ONDERSTEUNEN
ondersteunen van vrijwilligers en - organisaties

- Inrichten expertisecentrum vrijwillige inzet
- Deskundigheidsbevordering
- Ondersteuningsaanbod is zichtbaar
- Ontzorgen wet-en regelgeving
- Vrijwillige inzet als onderdeel van subsidieregelingen
- Versterken samenwerking formele en informele zorg

WAARDEREN
mensen blijven zich vrijwillig inzetten, en activiteiten kunnen gecontinueerd blijven

- Vrijwilligers expliciet waarderen
- Vormen van waardering verbinden
- Continueren van ondersteuning, waaronder Keurmerk Hilversum

5. COMMUNICATIE

Integraal onderdeel van dit uitvoeringsplan is een strategisch communicatie-plan 2024 – 2030. Het communicatieplan geeft enerzijds richting voor de langere termijn en biedt anderzijds de flexibiliteit om mee te bewegen met ontwikkelingen en in te spelen op initiatieven. Elke fase heeft andere vraagstukken, doelgroepen en behoeften die richting geven aan realistische en doelgerichte communicatie aanpak- en middelen. De partners in Hilversum worden hierbij betrokken.

AMBITIE COMMUNICATIE

'Hilversummers zien vrijwillige inzet als iets dat deel uitmaakt van het dagelijks leven om iets voor een ander te kunnen betekenen.'

Subdoelen hierbij zijn:

- Het begrip vrijwillige inzet is ‘ontstoft’ en heeft nieuwe lading: Hilversummers vinden iets voor een ander doen normaal, leuk en van waarde.
- Hilversummers weten waar ze terecht kunnen als ze vrijwillig willen inzetten.
- Vrijwilligers voelen zich gewaardeerd.
- Maatschappelijk partners worden gefaciliteerd om vrijwilligers te werven
- Stakeholders zetten vrijwillige inzet actief in.
- Meer Hilversummers doen vrijwillige inzet.

STRATEGIE

We kiezen voor een geleidelijke aanpak. De gemeente zet met name in op het bewust maken van de diversiteit van vrijwillige inzet en het 'Omkijken naar elkaar'. En ondersteunt maatschappelijk partners hierbij. Vervolgens wordt toegewerkt naar meer doelgroep- en actiegerichte communicatie. De gemeente heeft in eerste instantie een trekkersrol, en werkt geleidelijk toe naar een faciliterende rol.

Tegelijk bewandelen we meerdere paden:

I – We zorgen dat informatie toegankelijk, laagdrempelig en vindbaar is
Een continu stroom aan informatie en basiscommunicatie over het aanbod en de mogelijkheden van vrijwillige inzet. Vrijwillige inzet is 'top of mind'. We sluiten aan bij wat er is vanuit andere thema's zoals mantelzorg en eenzaamheid en spelen in op actualiteiten. We zorgen dat op logische plekken in Hilversum informatie te vinden is over vrijwillige inzet. De toegang naar informatie is laagdrempelig, vindbaar en toegankelijk. Dat uit zich in taal, beeld, op online- en offline plekken, maar ook in een gezamenlijke gedragen en herkenbare boodschap.

II- We herdefiniëren vrijwilligerswerk
- We verlagen drempels en laten zien dat iedereen iets kan doen.
- Het begrip *vrijwilligerswerk* ontstoffen en nieuwe lading geven (indien nodig gebruiken we in communicatie nog 'vrijwilligerswerk', omdat deze term B1 is en ook is ingeburgerd).

Het succes van de aanpak rondom vrijwillige inzet wordt mede bepaald door scherpe herpositionering van vrijwilligerswerk. Dat doen we door storytelling: het gesprek over de diversiteit van vrijwillige inzet en wat het voor betekent voor de vrijwilliger en degene die het ontvangt. Dit grijpt in op de emotie en waardering. Herkenning van de boodschapper wekt vertrouwen en dus gaat men eerder over tot het gewenste gedrag. De publiekscampagne van 2023 was hiervan het startsein en dient als fundament voor de komende jaren: het wordt geïntegreerd in de verdere aanpak.

III – We waarderen vrijwilligers
Vrijwillige inzet loont. De komende jaren richten we ons voor 50% op de huidige vrijwilligers. We maken ze ambassadeur en geven ze de communicatiemiddelen om anderen te inspireren vrijwilliger te worden. Daarnaast draagt communicatie bij aan het doel dat huidige vrijwilligers zich blijven inzetten voor Hilversum. De jaarlijks terugkerende dag van de vrijwilliger en uitreiking van vrijwilliger van het jaar is een belangrijk middel hierbij.

IV – We bouwen aan strategische netwerken
Communicatie zetten we in vanuit een basis van samenwerking en sleutelfiguren. Dit doen we in co-creatie met bestaande en toekomstige maatschappelijk partners.

KERNBOODSCHAP VRIJWILLIGE INZET

'Ook jij kan iets doen. Voor een ander. Voor jezelf. Omdat je het gezellig vindt. Omdat je ziet dat het nodig is. Er is altijd wel een reden om iets voor een ander te doen. Een vaste dag of toch liever eenmalig, een uur of een dagdeel, alleen of met een groep; de mogelijkheden zijn eindeloos.'

De kernboodschap is tweeledig en laat zien dat:
- Iedereen kan iets doen (flexibiliteit van vrijwillige inzet)
- Een klein gebaar het verschil maakt (omkijken naar elkaar)

BLIK OP 2024: WAT GAAN WE DOEN

1. **Herhalen publiekscampagne.** Bewustwording en aanzetten tot actie zijn met elkaar verweven.
2. **Storytelling.** We breiden de verhalen uit met meer verhalen gericht op andere doelgroepen en zetten deze gedurende het jaar structureel in, online en offline.
3. **Handvatten.** We moedigen partners aan om mee te doen in de communicatie. We werken aan een gezamenlijke gedragen en herkenbare (kern)boodschap, taal (b1) en communicatiestijl.
4. **Doelgroepgerichte aanpak.** We sluiten aan op de belevingswereld (BSR-marketing tool), acties sluiten aan op doelgroep. Naast de doelgroep van huidige vrijwilligers kijken we naar de mogelijkheden voor het betrekken van een nieuwe doelgroepen met veel potentieel.
5. **Verbinden en aanhaken.** Koppeling van vrijwillige inzet met andere thema's, zoals sport, mantelzorg, eenzaamheid en cultuur.

6. UITVOERING, MONITORING EN FINANCIËN

6.1 UITVOERING

De uitvoeringsagenda vormt de basis voor het versterken van het vrijwilligersnetwerk en het mogelijk maken voor inwoners om zich vrijwillig in te zetten. We weten dat het niet mogelijk is om alle acties tegelijkertijd uit te voeren. Sommige speerpunten en acties vragen om nader onderzoek en uitwerking, zoals de laagdrempelige, innovatieve centrale toegang. Gedurende de realisatie van de uitvoeringsagenda kan het op basis van voortschrijdend inzicht nodig blijken om de (acties in) de uitvoeringsagenda aan te scherpen of aan te passen op basis van nieuwe inzichten of kennis.

6.1.2 RANDVOORWAARDEN BIJ UITVOERING

Het is belangrijk dat we inzetten op het stimuleren, matchen, ondersteunen en waarderen. We hebben onze huidige en nieuwe vrijwilligers hard nodig. Om dit te bereiken zijn de volgende randvoorwaarden te benoemen:

Kwartiermaker vanuit de gemeente voor (aan)sturing

De gemeente vervult, vooral in eerste aanleg, een trekkersrol en fungeert als kwartiermaker op dit thema. Samen met de kerngroep wordt invulling en uitwerking gegeven aan de verschillende acties.

Kerngroep starten met maatschappelijke partners en vrijwilligers

We hebben voor verdere uitwerking en uitvoering van de verschillende onderdelen onze maatschappelijke partners en de doelgroep nodig. Hiervoor willen we met een kerngroep van partners samenkomen om blijvend met elkaar te werken, vanuit een gedeelde visie en agenda, aan de verschillende acties en uitwerkingen. De kerngroep wordt al naar gelang het onderwerp uitgebreid met relevante stakeholders. Door te starten met een stakeholders-analyse weten we welke partners we wanneer en waarvoor willen betrekken.

6.2 MONITORING EN EVALUATIE

Gedurende de uitvoering willen we weten of we op de goede weg zijn en leren en verbeteren. Om dit te doen zullen we de voortgang monitoren en evalueren. We maken hierbij gebruik van tellen en vertellen, een combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie. Dit gebruiken we als input om te leren en verbeteren gezamenlijk met onze partners. We richten de monitoring en evaluatie op grote lijnen als volgt in en sluiten hierbij aan op de uitvoeringsagenda eenzaamheid:

- **Effecten op de doelgroep**
  - Kwantitatieve monitoring van de ontwikkeling van vrijwillige inzet op basis van de GGD-gezondheidsmonitor en CBS-cijfers.
  - Kwalitatieve monitoring aan de hand van de ervaringen van de doelgroep en andere betrokkenen: hoe is de kwaliteit van de uitvoering? Bereiken we de verschillende doelgroepen, hoe wordt de centrale toegang ervaren en hoe wordt gekeken naar het aanbod voor deskundigheidsbevordering?
- **De totale uitvoeringsagenda**
  - Evaluatie van de doelen in de uitvoeringsagenda met betrokken partijen en de doelgroep.

We monitoren daarnaast de voortgang van de uitvoeringsagenda door middel van de indicatoren die behoren bij de gemeentelijke DIN Sociaal Domein. Over deze indicatoren rapporteren we met onze planning en control cyclus:

- **Maatschappelijke indicator:** het percentage inwoners dat zich vrijwillig inzet voor wijk/buurt/stad.
- **Prestatie indicator:** het percentage inwoners dat ondersteund wordt door vrijwilligers.

Het gewenste resultaat is dat de komende jaren meer vrijwilligers zich gaan inzetten voor een ander ten opzichte van 2022. Op dit moment wordt nog gewerkt aan de DIN Sociaal Domein, verwachting is dat in rond de zomer 2024 de streefwaarden zijn vastgesteld. In het kader van deze DIN zullen ook streefwaarden worden vastgesteld voor vrijwillige inzet.

EVALUATIE

De evaluatie vindt plaats met de stakeholders. Voor deze evaluatie worden relevante data verzameld. Deze dienen als input voor een gesprek over de voortgang. Op basis van de evaluatie maken we beslissingen over de voortgang en worden de activiteiten doorgezet of bijgestuurd. De evaluatiecriteria die hierbij gehanteerd worden:

Evaluatiecriteria	Duiding
Relevantie	De acties dragen bij aan de problemen en uitdagingen zoals deze uit de praktijk worden opgehaald.
Uitvoering	De acties worden uitgevoerd conform het plan van aanpak, zowel qua inhoud als tijdpad.
Effectiviteit	De beoogde (tussen)resultaten worden conform plan van aanpak behaald.
Efficiëntie	De resultaten worden bereikt op een kostenefficiënte wijze. De resultaten staan in verhouding tot de ingezette middelen.
Tevredenheid/draagvlak	De stakeholders waarderen de voortgang van de realisatie van het plan van aanpak t.a.v. resultaten, proces en samenwerking met minimaal een gemiddelde score van 7. Inwoners waarderen de acties uit het plan van aanpak (kwalitatief)
Lessen voor de toekomst	We vertalen de uitkomsten naar benodigde bijsturing en verbetering.

TWEEJAARLIJKSE MONITORING

Periodieke monitoring (eens per twee jaar) vindt plaats aan de hand van de volgende richtlijnen. We kiezen bewust voor eens per twee jaar, omdat dan voldoende tijd verstreken is om te beoordelen of beoogde effecten gerealiseerd zijn. De eerste evaluatie zal in Q4 2026 plaatsvinden.

Onderwerp van monitoring	Hulpmiddelen
Focus en effectiviteit	Input stand van zaken geboekte (tussen) resultaten.Toetsing a.d.h.v. de geformuleerde doelen in de uitvoeringsagenda.
Tijdpad	Input stand van zaken gerealiseerde mijlpalen. Tijdpad conform planning zoals opgenomen in hoofdstuk 7.
Financiën	Input stand van zaken financiën. Overzicht financiën zoals opgenomen in paragraaf 6.3.

6.3 FINANCIËN

COALITIEAKKOORD

Voor realisatie van deze uitvoeringsagenda is in het coalitieakkoord jaarlijks 150.000 euro beschikbaar gesteld. De uitvoeringsagenda vrijwillige inzet kan worden uitgevoerd binnen de bestaande budgetten van taakveld 6.1 samenkracht en burgerparticipatie. Onderdeel van deze budgetten betreffen o.a. middelen vanuit het coalitie akkoord ‘Intensivering vrijwilligersbeleid’ en middelen vanuit de Brede SPUK GALA voor het versterken van de sociale basis (de middelen vanuit de Brede SPUK GALA zijn op dit moment voorzien tot en met 2025).

SUBSIDIES

De financiële ondersteuning van vrijwillige inzet maakt veelal integraal deel uit van subsidie aanvragen van veel welzijnsorganisaties. Daarnaast levert de gemeente Hilversum vanuit diverse beleidsterreinen op een andere manier een financiële bijdrage aan het vrijwilligersveld.

Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Wijkbudgetten voor bewonersinitiatieven
- Subsidiëring van verenigingen en organisaties onder meer op het gebied van sport, welzijn, cultuur
- Subsidieregeling dagactiviteiten: Ontmoeten, Meedoen en Meewerken
- Subsidiëring van evenementen
- Subsidiëring voor sociale en verbindende activiteiten (subsidie zorg en welzijn)
- Subsidiëring van professionele instellingen waarbinnen door professionals en vrijwilligers wordt samengewerkt
- Premie van een vrijwilligersverzekering

Het verhaal van Sandra en Thea

Thea is 91 en dol op mensen om zich heen. Maar ze woont alleen en voelt zich soms eenzaam. Met Sandra gaat ze eropuit. Samen gaan ze naar Kerkelanden, drinken ze koffie en filosoferen ze over het leven. 'Met Thea is het altijd gezellig. Er voor haar zijn, dat verrijkt mijn leven.'

7. PLANNING

De acties van de uitvoeringsagenda staan in onderstaande tabel overzichtelijk weergegeven per speerpunt, inclusief een planning op hoofdlijnen.

Stimuleren: het stimuleren van inwoners om zich actief in te zetten en een bijdrage te leveren			
Actiepunt	**Omschrijving actiepunt**	**Doelgroep**	**Planning**
1. Een strategisch communicatieplan	Hilversummers zien vrijwillige inzet als iets dat deel uit maakt van het dagelijks leven. We creëren zichtbaarheid en onze communicatie is doelgroepgericht.	Vrijwilligers, maatschappelijke partners, jongeren, mensen die met pensioen zijn, nieuwkomers, uitkeringsgerechtigden en ondernemers/bedrijven	Plan gereed eind Q1 2024. Kwartiermaken en uitvoeren vanaf Q2 2024, continu
a. Publiekscampagne	Herhaling van de publiekscampagne Q4 2023 met het doel Hilversummers bewust te maken dat vrijwillige inzet altijd past en om de term 'vrijwilligerswerk' te herdefiniëren	Alle inwoners	Q1 2024
2. Plan voor de doelgroepen	Gezamenlijk met partners maken we plannen om de doelgroepen te stimuleren en te benaderen	Maatschappelijke partners Bij de uitvoering gericht op vrijwilligers, jongeren, mensen die met pensioen zijn, nieuwkomers, uitkeringsgerechtigden en ondernemers/bedrijven	Vanaf Q1 2025, plannen gereed Q2 2025
3. Brede kennis vrijwillige inzet	Werken op basis van beschikbare kennis en toolkits met betrekking tot 'wat werkt' in het enthousiasmeren en stimuleren. Ander wijze van benaderen door organisaties.	Maatschappelijke partners (sector overstijgend)	
4. Stimuleren kennisdeling verbinding van partijen	Verbeteren van onderlinge samenwerking tussen maatschappelijke partners rondom vrijwillige inzet		Start in 2024, daarna continu
a. Kwartaalbijeenkomsten	Delen van domein overstijgende kennis over vrijwillige inzet, trends en ontwikkelingen	Maatschappelijke partners (sector overstijgend)	Start in Q3 2024, daarna elk kwartaal
b. Nieuwsbrieven		Maatschappelijke partners (sector overstijgend)	Start in Q2 2024, daarna elk kwartaal
c. Themabijeenkomsten/ Kenniscafé		(potentiële) vrijwilligers	Start in Q4 2024, daarna elke 6 maanden

7. PLANNING

De acties van de uitvoeringsagenda staan in onderstaande tabel overzichtelijk weergegeven per speerpunt, inclusief een planning op hoofdlijnen.

Matchen en verbinden: het opzetten van de juiste infrastructuur en het optimaal bij elkaar brengen van vraag en aanbod.			
Actiepunt	**Omschrijving actiepunt**	**Doelgroep**	**Planning**
1. Een innovatieve, centrale en laagdrempelige toegang	De toegang is digitaal en fysiek, centraal en decentraal. Inwoners kunnen hier terecht voor informatie en voor passend aanbod. Aansluiten op de behoeften van de doelgroepen	Alle inwoners	Uitwerking en plan v. aanpak gereed Q4 2024/Q1 2025, daarna geleidelijke implementatie in 2025
2. Actieve matching- doelgroepgericht en o.b.v. talenten en interessegebieden	Vooraf bepalen van de talenten en interesses van de vrijwilligers waardoor we beter aansluiten op de behoefte. Alle organisaties hebben hierin een actieve rol	Alle (potentiële) vrijwilligers	Hangt samen met actiepunt 1, zie hierboven
3. Jaarlijkse evenementen voor matching en verbinding			
a. Maatschappelijke beursvloer	Stimuleren van matchen. Ontmoeten en 'handelen' in kennis diensten en producten met gesloten beurs	ondernemers, inwoners, inwonerinitiatieven en maatschappelijke organisaties	Q1 2025 eerste evenement, daarna jaarlijks evenement
b. Speeddate sessies	Korte 'speeddates' worden vrijwilligers, ondernemers en maatschappelijke organisaties samen gebracht	(potentiële) vrijwilligers, ondernemers en maatschappelijke organisaties	Q3 2024 (in week tegen eenzaamheid) Per 2025 2x per jaar een evenement
4. Invulling aan de regierol van de lokale samenwerking	Lokale samenwerking en verbinding met (nieuwe) partijen (zie ook speerpunt Stimuleren)	Maatschappelijke partners (sector overstijgend)	Start in 2024

7. PLANNING

De acties van de uitvoeringsagenda staan in onderstaande tabel overzichtelijk weergegeven per speerpunt, inclusief een planning op hoofdlijnen.

Ondersteunen: het ondersteunen en ontlasten bij vrijwillige inzet			
Actiepunt	**Omschrijving actiepunt**	**Doelgroep**	**Planning**
1. Inrichten van een expertisecentrum vrijwillige inzet	Een expertisecentrum draagt bij aan de verbinding, deskundigheidsbevordering en informatievoorziening voor vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties	(potentiële) vrijwilligers en maatschappelijke partners	Uitwerking en plan gereed Q4 2024/Q1 2025, daarna geleidelijke implementatie in 2025
2. Deskundigheidsbevordering	Een breed aanbod aan trainingen en leergangen die aansluiten op de behoefte (vraaggestuurd)	(potentiële) vrijwilligers	Start in 2024 Q1 2025 vraaggestuurd aanbod
3. Ondersteunings- en scholingsaanbod zichtbaar en blijvend aandacht voor	In samenhang met communicatie en het expertisecentrum zorgen we dat het aanbod onder de aandacht wordt gebracht en inwoners hier meer gebruik van maken	Alle inwoners	Start in 2024, daarna continue
4. Ontzorgen vrijwilligers (organisaties) rondom wet- en regelgeving	Bestaande mogelijkheden brengen we actief onder de aandacht. We richten hulp in bij het ondersteunen van organisaties voor het aanvragen van fondsen	(potentiële) vrijwilligers en maatschappelijke partners	Start in 2025, daarna continue
5. Vrijwillige inzet als onderdeel van subsidieregelingen	Impuls geven aan bestaande en toekomstige subsidieregelingen op het gebied van vrijwillige inzet.		Q2 2024
6. Versterken samenwerking formele en informele zorg	Optimaliseren van de samenwerking tussen formele en informele zorg. Dit vraagt onder meer om wederzijds begrip, kennisuitwisseling en aandacht voor de relatie tussen vrijwilligers en professionals	Formele en informele zorginstellingen, professionals en vrijwilligers	Q1 2025, daarna continue

7. PLANNING

De acties van de uitvoeringsagenda staan in onderstaande tabel overzichtelijk weergegeven per speerpunt, inclusief een planning op hoofdlijnen.

Waarderen: activiteiten uitvoeren die waardering tonen zodat mensen zich vrijwillig blijven inzetten			
Actiepunt	**Omschrijving actiepunt**	**Doelgroep**	**Planning**
1. Vrijwilligers expliciet waarderen voor hun inzet			
a. Dag van de vrijwilliger	Jaarlijks terugkerend evenement op de nationale dag van de vrijwilliger (7 december)	Vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties	Q4 2024, jaarlijks
b. Prijs vrijwilliger en vrijwilligers-organisatie van het jaar	Jaarlijkse terugkerend evenement op de nationale dag van de vrijwilliger (7 december)	Vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties	Q4 2024, jaarlijks
2. Verbinden van de verschillende vormen van waardering	Organisaties waarderen hun vrijwilligers ook. Verbinden en aansluiten	Maatschappelijke partners Gemeente	Start in 2025, daarna continue
3. Blijvend inzetten op continuering van ondersteuning			Q1 2025, daarna continue
a. Hilversums keurmerk	Naast het NOV- keurmerk ontwikkelen we een Hilversums keurmerk, gericht op kleinere vrijwilligersorganisaties, die zonder professionele krachten hun werk doen	Kleinere vrijwilligersorganisaties zonder professionele krachten	Q3-Q4 2025 uitwerking van keurmerk. Q1 2026 afronding en uitvoering, daarna continue

Monitoring		
Actiepunt	**Omschrijving actiepunt**	**Planning**
Monitoren van de uitvoeringsagenda	Het is belangrijk om te monitoren gedurende de uitvoering om te weten of we op de goede weg zijn, te leren en te verbeteren. We monitoren daarom de voortgang. Er is tijd nodig om de acties uit het actieprogramma uit te voeren en in te bedden. We kiezen daarom bewust voor monitoren eens per twee jaar, omdat dan voldoende tijd verstreken is om te beoordelen of beoogde effecten gerealiseerd zijn.	De eerste evaluatie zal in Q4 2026 plaatsvinden.

BIJLAGEN

1. VAN ZORG EN ZIEKTE (ZZ) NAAR GEDRAG EN GEZONDHEID (GG)

In de beleidsagenda staat de opgave van zorg en ziekte naar gedrag en gezondheid verwoord. Dit wordt als volgt toegelicht (pag. 6): *'Het college staat voor een samenleving waarin alle inwoners mee kunnen doen. Een samenleving waarin zij het gevoel hebben erbij te horen en grip te hebben op hun eigen leven. We hebben de overtuiging dat sterke buurten de bouwstenen zijn van een gemeenschap waarin mensen elkaar ontmoeten en voor elkaar zorgen. Daarbij is de beweging van Zorg en Ziekte (het problematiseren en medicaliseren) naar Gedrag en Gezondheid (eigen initiatief en positiviteit) van belang. Het accent ligt op veerkracht en op wat mensen betekenis in het leven geeft. Dat vraagt om een bredere benadering, waarin naast gezondheid ook plaats is voor welzijn, zingeving en veiligheid. Door daarin te investeren dragen we bij aan (mentale) gezondheid en het voorkomen van ziekte en zorg.'*
In bijgaand figuur wordt deze beweging gevisualiseerd.

BIJLAGEN

2: BETROKKEN PARTNERS BIJ DE UITVOERINGSAGENDA

- Amerpoort
- De Luisterlijn
- Hilversummers.nl
- Hilverzorg
- Maatjesproject
- Protestantse kerk
- Sherpa
- Stichting Present
- Versa Vrijwilligerscentrale
- Versa welzijn
- Vivium
- Vluchtelingenwerk
- Zonnebloem

3: OVERZICHT VAN DE DOELGROEPEN

Onderstaand overzicht per doelgroep is gebaseerd op de input die is verkregen vanuit de werkgroepen. Het is een eerste richting voor de verdere uitwerking van een doelgroepgerichte communicatiestrategie en acties voor de pijler stimuleren.

DE HUIDIGE VRIJWILLIGERS

We willen graag dat onze huidige vrijwilligers zich ook blijven inzetten en moeten dus niet voorbijgaan aan deze doelgroep. We onderzoeken onder meer wat de behoefte is op het gebied van scholing. De communicatiestrategie richt zich ook op deze doelgroep (zie hoofdstuk 5).

JONGEREN

Jongeren spreken hun eigen taal en hebben een eigen motivaties om zich in te zetten voor een ander. Ze begeven zich meer op social media, TikTok, Snapchat, YouTube etc. Voor het enthousiasmeren en stimuleren van jongeren bestaat zelfs een specifieke toolkit van NLvoorElkaar.

Daarbij is het belangrijk meer aan te sluiten bij het onderwijs, bijvoorbeeld door het opnemen van maatschappelijke stages opgenomen in hun curriculum, wat nog niet bij alle scholen het geval is. Zo geven we aan de nieuwe generatie Hilversummers mee dat iets betekenen voor een ander op alle fronten waardevol is en zal dit in het DNA van alle Hilversummers zitten. Een andere focus is het starten van een proef met Maatschappelijke Diensttijd (MDT), een programma via het Ministerie van OCW.

Via dit programma worden jongeren gestimuleerd om zich vrijwillig in te zetten. MDT sluit ook aan op de aanpak van eenzaamheid. MDT is lid van de nationale coalitie van Eén tegen eenzaamheid en via een kwartiermaker MDT x eenzaamheid worden gemeenten ondersteund om lokaal met MDT en eenzaamheid aan de slag te gaan.

HILVERSUMMERS DIE MET PENSIOEN ZIJN

Voor iedereen komt de dag dat het pensioen is aangebroken. Vaak is het zo dat mensen dan meer vrije tijd krijgen. Die vrije tijd kan men dan weer nuttig besteden. In Hilversum willen we de mensen met pensioen gaan dan ook enthousiasmeren om een deel van die vrije tijd weer in te zetten voor een ander. Een voorbeeld van een middel is een routekaart, met daarop informatie voor deze doelgroep om zich in deze nieuwe fase ook vrijwillig in te zetten en een uitnodiging voor een kennismaking.

BIJLAGEN

NIEUWKOMERS

In Hilversum ontvangen we jaarlijks een nieuwe groep mensen vanuit andere landen, zoals vluchtelingen, statushouders of buitenlandse studenten. Voor sommige van deze doelgroep kan het door allerlei redenen lang duren voordat zij op de arbeidsmarkt terecht kunnen. We willen gezamenlijk met onze partners onderzoeken hoe we deze doelgroep het beste kunnen betrekken en hen stimuleren zich vrijwillig in te zetten voor de samenleving. Hierbij moeten we kijken hoe we omgaan met bijvoorbeeld een taalbarrière.

UITKERINGSGERECHTIGDEN

Een uitkeringsgerechtigde mag zich in de gemeente Hilversum vrijwillig inzetten, mits hij/zij hiervoor toestemming heeft van zijn/haar klantmanager. Vrijwillige inzet kan de stap van een uitkering naar een betaalde functie makkelijker maken. Het is niet zonder meer toegestaan om vrijwillige inzet als een passend re-integratie middel op te nemen in een plan van aanpak.

De mogelijkheden die er zijn om aan de voorkant uitkeringsgerechtigden te stimuleren zich vrijwillig in te zetten, worden gezamenlijk met de afdeling werk en participatie onderzocht en de samenwerking wordt geïntensiveerd.

ONDERNEMERS/ BEDRIJVEN

Het zou mooi zijn wanneer ook ondernemers in Hilversum het personeel in staat stellen om zich tijdens werktijd vrijwillig in te zetten. We weten dat hierbij flexibiliteit, duidelijkheid over de tijdsinvestering en de mogelijkheid dit online/ vanuit huis te doen belangrijke elementen zijn. We gaan met ondernemers in gesprek over het belang van vrijwillige inzet, de mogelijkheden en randvoorwaarden. We stimuleren ondernemers om hun werknemers hiertoe in staat te stellen en betrekken hen ook bij de maatschappelijke beursvloer.

COLOFON

© Gemeente Hilversum 2024

Ontwerp & vormgeving:
Studio Pietje Precies bv, Hilversum

Meer informatie:
Gemeente Hilversum
Dudokpark 1
1217 JE Hilversum

www.hilversum.nl